

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

2023/269-3/FD III 1/HFE

09.02.2023

Spørsmål nr. 1213 til skriftlig besvarelse om estimat for forsvarsbudsjettets andel av BNP

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 1. februar 2023 med følgende spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes: «Hva er det seneste estimatet for forsvarsbudsjettets andel av BNP målt opp mot NATOs kriterier, og med hvilket beløp måtte bevilgningene økes dersom to-prosentmålet nå skulle vært innfridd, sett opp mot dette estimatet?»

Den foreløpig beregning av forsvarsutgiftenes andel av BNP for 2023 er 1,43 prosent. Denne beregningen baserer seg på vedtatt budsjett for 2023 og Finansdepartementets prognose for BNP i 2023.

Dette betyr at dersom forsvarsutgiftene skulle utgjort 2,0 prosent av BNP i år, måtte utgiftene være om lag 32 mrd. kroner høyere enn de er nå. Det er imidlertid viktig å bemerke at det i dette beløpet ikke kun inngår utgifter som føres i forsvarsbudsjettet, men også enkelte utgifter som budsjetteres på andre departementers budsjetter. Et eksempel på dette er forsvarssektorens utgifter til merverdiavgift. Dette betyr at nivåforskjellen på forsvarsbudsjettet nå og et forsvarsbudsjett som ville gitt 2,0 prosent av BNP, er lavere enn 32 mrd. kroner.

En illustrasjon på hvordan BNP og forsvarsutgiftenes andel av BNP har utviklet seg, basert på mer og mer nøyaktige prognoser, ser man av tabellen nedenfor.

		Andeler og BNP år							
		2020		2021		2022		2023	
		BNP	Andel	BNP	Andel	BNP	Andel	BNP	Andel
Prognose år	2020	3 393	1,99 %	3 690	1,90 %	3 917	1,89 %	4 144	1,85 %
	2021	3 413	2,00 %	3 844	1,85 %	4 018	1,90 %	4 223	1,87 %
	2022	3 415	2,00 %	4 148	1,75 %	5 597	1,45 %	5 724	1,43 %

*BNP i milliarder kroner

Av tabellen ser man f.eks. at prognostisert andel av BNP for 2023, har sunket betydelig siden 2020. Jeg vil også legge til at forsvarsutgiftenes andel av BNP i stor grad er påvirket av utviklingen i økonomien. Gjennom året som gikk (2022) forbedret utsiktene for norsk økonomi seg. Dette var selvsagt positivt, men det hadde en negativ effekt på forsvarsutgiftenes andel av BNP. I januar i fjor viste prognosen at andelen for det året ville bli 1,87 prosent (denne prognosen vises ikke i tabellen ovenfor, da prognosetidspunktet i den er oktober hvert år), mens resultatet trolig kommer til å bli langt lavere. Endelige regnskapstall for forsvarsutgifter og BNP i 2022 foreligger ikke ennå.

Videre vil jeg påpeke at den nominelle økningen i de NATO-rapporterte forsvarsutgiftene har vært om lag 20 prosent siden 2020. Med hensyn til byrdefordelingen i NATO (i denne sammenheng «to-prosentsen»), motvirkes denne betydelige veksten av at BNP har økt nominelt med om lag 68 prosent i samme periode. I denne beregningen er prognosen for BNP-vekst i 2023 lagt til grunn.

Med hilsen

Bjørn Arild Gram

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.